

Sant Vicent Ferrer per les comarques de Castelló

Josep Manuel San Abdón

El 22 de novembre de 1399, Vicent Ferrer abandona la ciutat papal d'Avinyó, a la qual havia estat cridat el 1394 pel papa Benet XIII, el conegut Papa Luna, per començar el seu camí de predicació com a enviat de Déu davant la proximitat de la fi del món. A partir d'aquest moment, el futur sant valencià inicia un itinerari per diversos indrets d'Europa Occidental, i en aquest trajecte farà parada i el corresponent sermó a diversos pobles de les comarques de Castelló. La primera estada va ser entre maig i juny de 1410, la segona entre maig i juny de 1413. Així ens ho explica un llibre de recent aparició del professor Tomàs Martínez Romero: *La predicació de sant Vicent Ferrer per les comarques de Castelló*. Publicacions de la Universitat Jaume I (2021).

El llibre recull els sermons de Vicent Ferrer predicats a les comarques castellonenques que es troben a la

Biblioteca de Catalunya en el manuscrit 477. Entre el 7 de maig i el 18 de juny de 1413, Vicent Ferrer predica a Nules, Borriana, Vila-real, Onda, Atzeneta del Maestrat, Albocàsser, Sant Mateu i Benicarló. Al llibre tenim la versió en llatí i la corresponent traducció al català.

El professor Martínez Romero escriu una documentada introducció en què ens aporta uns apunts biogràfics de Vicent Ferrer, els diferents itineraris de les seues predicacions per Europa i de dos dels fets històrics en què va participar activament: la fi del Cisma d'Occident i el Compromís de Casp, on va donar suport a la candidatura de Ferran d'Antequera a la corona catalanoaragonesa. En molts dels seus sermons justifica el vot favorable al d'Antequera, davant d'una societat que no ho entenia i que li retreia el suport a un infant criat en terres castellanès.

El contingut dels sermons fa referència a la redempció de Jesucrist, el judici final, els càstigs de Déu a qui no té un comportament d'acord amb la religió cristiana, la necessitat de la confessió i la penitència, la possibilitat de tenir un lloc al paradís i sobretot les beceroles de la doctrina i les normes bàsiques del cristianisme. Per a fer més entenedors els sermons recorria a breus històries en què utilitzava símils i cada element tenia correspondència amb el seu propòsit didàctic.

El llibre compta amb un pròleg de Joan Francesc Mira, qui destaca que sant Vicent Ferrer, ha estat segurament el primer gran «comunicador de masses» de la història d'Europa. Hi ha també un epíleg a càrrec de Gian Luca Potestà, de la Università Cattolica del Sacro Cuore de Milà, que ens explica l'expectació amb què era rebut Vicent Ferrer allà on anava, entre altres coses, perquè anava acompanyat per una companyia de més de tres-centes persones, precedida pels flagel·lants, que representaven d'una manera veraç i impressionant els patiments de Jesús en la fase final de la Passió. I ens diu que va predicar en llengua vernacle, però que per a fer-se entendre hauria recorregut a mitjans com la mímica, el llenguatge corporal, procediments onomatopeics, allargament de vocals o deformacions de paraules, molt semblant al tipus de teatre que va fer durant anys Dario Fo.

Aquest llibre és molt interessant tant per les informacions que ens aporta el professor Martínez Romero com pels autors del pròleg i l'epíleg, que aporten nova llum per al coneixement del sant valencià. La lectura dels textos dels sermons ens il·lustraran sobre la mentalitat medieval.

